

Déli Hírlap

FELELŐS SZERKESZTŐ
R. VUCHETICH ENDRE

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL
PIATAI. C. BRATIANU 3 ■ TELEFON 2-52

Reng

ez Japán és a földrengések sziklus hazája alapjaiban recseg. Ez alkalommal azonban nem mélységekből előretörő elemmentészetű erők rázkódtatják Nippon szigetvilágát, hanem példátlan politikai forrongás, mely tör, hogy szinte pillanatok alatt változtassa az állam ősi arculatát. A legkonzervatívabb állama, Japán szabad önmaga ellen, hogy lerázza az ódon formákat és meggyőzőeket, amelyek évezredekken át konok szöszöszsággal irányították az egész nemzetet. A modern világ kellős közepén, az ország-japán háború alatt. Erre, hogy erről az utról éppen egy ópai ténitette vissza őket, a maga is énná lett angol, a hírneves Hearnscadío, a költő, aki láncok szavakkal figyelmeztette a japán nemzetet, hogy ne adja fel ősi örökét. Tokió hírlapja ezért a figyelmeztetésért, mányból faragott számára emléket és akkor meghalt Lavcadio, mint egyetlen ember sirt fel az egész nemzet, hogy ne veszítették volna el inkább legnagyobb csatahajójukat. Vaióban nem is dünk hagyománytisztelőbb népet, mint Japán. Egyetlen ország volt hozzá hasonló, Kína, de ott már régen leomlottak a kínai falak. Japánban azonban még a nemrégiben is teljes érvényességű visszaállították a király isteni szöszöszságot, ami nem egészen érthetetlen, de a nemzet felfogásának szempontjából, ahol már ezer év óta ül trónján ugyanaz a dinasztia. És most egyszerre, máriól-holnapra földrengészerű robajjal beköszönt a nagy változás. Ugrás a mitológiából a mába. A rota-kormányt derékban törő az új kötelesek vihára és a katonai vezérkar áris kítüzi ferradalmi programját. Pusztuljanak az ósi, konzervatív formák, a monarchia majd módosítani fogja és újraszervezi az egész államéletet, hogy erősítvélgye azokat a cékitüzéseket, melyeknek azonosnak kell lenniök a japán nemzet célkitüzéseivel. Elmondja a vezérkar kiáltványa azt is, hogy a politikai tényezőkkel való összműködés lehetetlen, dobni kell a politikát, mert az mindent agyonbeszél és a beszédek értelme, eredménye egyenlő a semmiel. Érdekes tanulság ez a megállapítás és kétségtelen, hogy mély az igazsága. Gyanezt láthatjuk Európában is, ahol teljes gőzerővel dolgoznak a parlemen-

tek, azonkívül van egy genfi nemzetközi parlament is és még számos alkalmi parlament, ahogyan Strezától Lausanneig. Locarnói szüntelenül folyik a szó és a nemzetközi helyzet mégis klátástalannabb, mint valaha. Van azonban a japán eseményeknek még egy másik tanulsága is. Hogy hiába minden, nincsen olyan ország többé a földön, amely megma-

radhatna a békés közeputon. A történelmi erők viharzásai kövekkal, sziklákkal, derékbalört százados fák lehulló koronáival temetik be a sima arany közeputat, amely az ábrándok térképén van már csak felrajzolva. Betemetve, eltemetve már minden kiegyensúlyozó gondolat. Elsorvad, levkonyodik a közeput, ahogyan mindjobban feltejlődik a

szenvedélyek oldalszárnya. Jobb és bal, a szélsőséges szenvedélyeknek készül most nagy erőpróbája és ugylátszik, ez a nagy történelmi folyamatot semmiféle óvatosság nem tudja már megállítani. Ime itt van sokezeréves konzervatív vezérfonalával Japán. Egy mozdulat és parlamentjét, hagyományait szétmorzsolja a katonai diktatura. (Flaneur.)

Átadták a német és olasz választ a spanyolországi semlegesség ügyében

Rómában és Berlinben tegnap délután tízenegy órakor egyidejűleg nyújtották át az angol nagykövetnek az olasz, illetve a német kormányok válaszcjegyzékét Angliának a spanyolországi semlegesség megoldása érdekében küldött jegyzésére. Ciano gróf olasz külügyminiszter személyesen adta át a jegyzéket Sir Erik Drumond angol nagykövetnek. Az olasz kormány válasza különböző pontokból áll.

Olaszország szükségesnek tartja, hogy az önkénteseknek Spanyolországba való beszárgásának véget vessenek és erre a maga részéről kész minden intézkedést megtenni.

Olaszország előző javaslataiban is hangoztatja az önkéntesek Spanyolországba való elutazása meggátolásának szükségességét. Ennél fogva továbbra is kész az olasz kormány ezt magára vállalni. Szükségesnek tartja azonban, hogy erre vonatkozólag pontos határidőt állapítsanak meg és a többi áll-

lam hasonló intézkedéseket tegyen. A spanyol határok ellenőrzésével kapcsolatosan a válaszcjegyzék kifejti, hogy ezzel a kérdéssel foglalkozik a londoni benemavatkozási bizottság és hogy Róma véleményét a bizottságban helyét foglaló olasz képviselő megfelelően ki fog fejteni.

Olaszország kívánságai között szerepel az is, hogy Spanyolország területéről távolítsák el a külföldi harcosokat, politikusokat és izgatókat.

Róma örömmel látná, ha a többi állam ezt a kívánságot magáévé tenné. Kifogásolja az olasz válaszcjegyzék azt, hogy a valenciai kormány a külföldi önkénteseknek spanyol állampolgárságot ad.

Berlinben Neurath báró német külügyminiszter adta át a német birodalom válaszcjegyzékét Phipps berlini angol nagykövetnek. A német válasz négy pontból áll, melyek a következők:

1. A német kormány megelégedéssel veszi tudomásul, hogy a

Ünnepélyes keretben aláírták a bolgár-jugoszláv szerződést

Belgrádban vasárnap aláírták a bolgár-jugoszláv barátsági szerződést. Küsseivanoff bolgár miniszterelnök vasárnap reggel érkezett a jugoszláv fővárosba, ahol a pályaudvaron fényes fogadtatásban részesítették. A nagyjelentőségű egyezmény aláírása délelőtt tízenegy órakor ment végbe a jugoszláv külügyminiszteriumban. Az egyezményt Bugária részéről Küsseivanoff, Jugoszlávia részéről pedig Sztojadinovic írta alá. A szerződés mindössze két pontból áll. Az első szakasz kimondja, hogy a jugoszláv királyság és a bolgár

királyság között megingathatatlan béke és őszinte, örökös barátság áll fenn. Mindkét részről hangoztatják, hogy az egyezmény aláírásával a balkáni béke biztosításához akarnak hozzájárulni. A szerződés aláírása után Sztojadinovic és Küsseivanoff öleléssel és csókkal megcéstelték meg a jugoszláv-bolgár barátságot. Délben Pál kormányzóherceg kihallgatáson fogadta a bolgár miniszterelnököt, átnyújtotta neki a Fehér Sasrend első osztályát, majd ebéden is magánál tartotta. Este Sztojadinovic lakomát adott a bolgár miniszterelnök tiszteletére.

hatalmak együttesen kívánnak működni a spanyol polgárháború elszigetelése és befejezése érdekében. 2. A német kormány bejelentti, hogy törvényjavaslatot készít elő a német önkénteseknek Spanyolországba való elutazásának és külföldi önkéntesek keresztülutazásának megakadályozására. Szükségesnek tartja azt is, hogy a londoni benemavatkozási bizottság a spanyol határok ellenőrzésére vonatkozólag olyan határozatot hozzon, amelyet minden állam elfogad. 3. Hangoztatja a német kormány, hogy a spanyol határok ellenőrzésére vonatkozó nemzetközi határozat végrehajtását minél előbb foganatosítani kell. 4. Sajnálattal látja a német kormány, hogy az angol kormány nem nyilatkozott a német kormány január 7-iki jegyzékének ama részéről, amelyben Spanyolországból a politikai agitátorok, propagandisták és önkénteseknek azonnal való eltávolítását kívánja. Ehhez a javaslatához a német birodalmi kormány tovább is ragaszkodik. Reméli a német kormány végül, hogy mostani javaslatait a benemavatkozási bizottság elfogadja.

Egyes külföldi lapok jelentése szerint a német és olasz jegyzékek néhány napi késésének érdekes háttere van.

A két kormány között a válaszcjegyzék hangjára vonatkozólag véleményeltérés volt. Németország sokkal erélyesebb hangot akart használni, végül is hosszabb tárgyalás után hozzájárult az olasz kormány mérsékelt hangjához.

Vegyes hatást váltott ki Blumnak az oszthatatlan békéről mondott beszéde

Lyonban elhangzott Blum francia miniszterelnök nagy beszéde, amelyet feszült várakozás előzött meg. Blum beszédének legnagyobb része Franciaországnak szólott, megállapítható azonban, hogy a beszéd nem keltett Németországban meglepetést.

Bevezető szavaiban Blum rámutatott arra, hogy Németország közvetlen tárgyalásokat akar létesíteni anélkül azonban, hogy a vitában más nemzetek is részt vennének, vagy a megállapításban szerepeljenek.

Hitler kancellár egyoldalú szerződések kötésére törekszik, külön-külön az egyes államokkal és azokat igyekszik egymástól elszigetelni. A francia kormány nem ezt a módszert hirdeti.

Blum azután a következőket mondotta:

— A francia biztonság kérdését nem akarjuk az európai béke kérdésétől különválasztani. Ujból hangoztatjuk az az oszthatatlan békét. Mi nem maradhatunk Európában közömbös szemlélők. Tagjai vagyunk a Népszövetségnek, azonféléül barátság fűz egyes nemzetekhez, amelyekkel közösséget vállalunk. A vállalt kötelezettségekhez hívek maradunk.

Az európai problémákat együttesen akarjuk rendezni és ilyen általános rendezés keretében igyekszünk megoldani a francia—német problémát is.

— A német állam minden szervezőképességét arra fordítja, hogy leküzdje gazdasági nehézségeit. Felvetődött a kérdés, hogy Németország gazdasági szükségleteinek figyelembevételével részt vegyen az európai helyzet békés szabályozásában. Távol áll tőlünk az a veszélyes gondolat, hogy a gazdasági nehézségek súlyosbodása Németországot egy napon arra szoríthatja, hogy kénytelen lesz mások segítségét kérni és magát feltételének alávetni.

Ovakodjunk attól, hogy gyauval illessük azt a békeakaratot, amelyet Hitler több ünnepélyes alkalommal kinyilvánított.

Ha eljön valamikor az az idő, amikor megegyezések létesülnek, ezek csupán a bizalom szellemében és az egyenjóság alapján jöhetnek létre. Hogyan lehet azonban elképzelni olyan gazdasági megegyezéseket, amelyek független lennének a politikai rendezéstől? Melyik az a nemzet, amely hozzájárulna ahhoz, hogy közreműködjenek egy másik nemzettel és ja-

vítsa nyersanyaggal való ellátását, ha a legkisebb mértékben is attól kell tartania, hogy az általa nyújtott segítséget egy napon ellene fordíthatják?

Szükség szerinti kapcsolat áll felül fenn a gazdasági együttműködés és a fegyverkezési verseny megszüntetése között.

Hogy közösen dolgozzunk, ahhoz az szükséges, hogy békében dolgozzunk. A fegyverkezés korlátozására és csökkentésére vonatkozó egyezménynek szükségszerűen szerves részét kell alkotnia az európai problémák általános rendezésének. A hadianyagok gyártása az ipari államok termelésében ma olyan helyet foglal el, hogy

lehetetlen lenne minden további nélkül e gyártás beszüntetését elrendelni, mert belső válságok súlyos veszélyt idézhetjük elő.

Blum azután felvetette a nagy európai és gyarmati nemzetközi munkák kérdését, vagyis az anyagi és műszaki együttműködés problémáját, a hitel kérdését és a pénzügyi együttműködést. A francia miniszterelnök beszédét azzal fejezte be,

hogyha Németország maga is kifejezésre juttatja az együttműködésre irányuló akaratát, akkor Franciaország kész vele minden hátsó gondolat nélkül éppen egy közreműködni, mint minden más nemzettel.

Csalódás Berlinben és Rómában

Berlinben Blum beszéde csalódást váltott ki. A lapok behatóan foglalkoznak a francia miniszterelnök beszédével és kifogásolják, hogy Blum ismét a kétoldali szerződések rendszere ellen és a népszövetségi alapokmányon alapuló kollektív biztonságról beszélt.

A berlini sajtó megállapítja, hogy általános tárgyalásoknak és világkongresszusoknak még nem volt semmi eredménye, ezzel szemben a német birodalom kétoldali szerződéseit senkit nem fenyegetnek.

Felvetik a kérdést, hogy Franciaország a régi módszerek fentartásával Németországot évek előtti helyzetébe akarja visszakényszeríteni? Ha Franciaország az általános megértést olyan őszintén kívánja, ahogy azt Blum hangoztatja, akkor az a jövő

számára megnyugtatót jelent.

A Völkischer Beobachter Blum beszédével kapcsolatban azt írja, hogy a francia miniszterelnök Németországot bántó magatartásában követve Eden angol külügyminisztert.

Franciaország éppen úgy mint Anglia Németország gazdasági megszorultságából politikai tökéletet igyekszik kiválasolni.

Rómában szintén csalódást keltett a francia miniszterelnök beszéde. A lapok hangoztatják, hogy Blum beszéde inkább csak a francia politikusoknak szólott és azért a külföld számára nincsen különösebb jelentősége.

Különösnek találják, hogy Blum beszédében Olaszországot egyáltalán nem is említette.

Az egész világ várja Hitler választát

Csalódást keltett Blum beszéde a francia jobboldali politikai körökben is. Az Echo de Paris szerint a csalódás onnan ered, hogy a miniszterelnök lyoni beszéde nem haladja túl a rendes beszédek kereteit. Blum miniszterelnök a jövőt tulrózsásnak látja.

A párisi Figaro szerint senki sem kételkedhetik abban hogy Blum Németországgal szemben tiszteletteljes hangot ütött meg.

Eden és Blum beszéde után most már az egész világ kíváncsian várja, hogy Hitler január 30-án milyen választ ad.

A Temps azt írja, hogy Anglia felfo-

gása a kollektivitás ügyében azonos Franciaországgal. Azonban leszögezi, hogy Anglia ez alól kivételt tett, amikor ezt saját érdeke kívánta. Ilyen kivétel az angol-német és az angol-olasz szerződés.

A belga sajtó nem fogadta tetszéssel Blum beszédét. Azt írja, ha az ember Blum miniszterelnöknek az oszthatatlan békéről mondott szavaira gondol, akkor önkéntelenül a francia-szovjet szerződésre is kell gondolnia.

Az angol lapok is terjedelemben foglalkoznak a francia miniszterelnök beszédével. Megállapítják, hogy sem Franciaország, sem Anglia nem kívánják a kétoldali szerződéseket.

Rámutatnak az angol lapok, hogy Eden és Blum a civilizált társaságban beszéltek és fejtegetés helyeselni kell minden nemzedék számára, amely a békét akarja.

Magyar kulturelőadás

Resitán

A resitai magyar olvasóköri kulturelőadás portja előadta Gárdonyi Géza: Ida című 3 felvonásos vígjátékát. Az előadás úgy anyagilag, mint erkölcsileg pompásan sikerült és a közönség szívesen nem akaró tapssal honorálta a műveket. A nagy sikerű teljesítményét, az előadás után hajnalgig tartó tánc következtetés rendezés kitűnő munkájáért, Frauhoffer József érdemel díszdíszet, a díszítés melletti a díszszereplőt, Frauhoffer Margitot, aki játékaival és színpadi önműveltségével magával ragadta a közönséget. Frauhoffer József méltó partnerek bizonyult. A humor most is Stoob Rózi, Pacsa Vilj és Ungár Pál szolgáltatták. Ki kell emelni epizód szerepeket: Konkoly Katicát, Sárközi Julikát, Szabó Bözsit, Schulder Ilust, Szabó Mariát, Sárközi Ilust, Bucskót. Jók voltak ifj. Bert Károly, Prantner József, Csécsnyák, Fischer, Petykó, Ökrös és Ceurelia. A gyermek szerepet Bálint Frédi alakította. A sikerült rendezés megérdemelné, hogy a resitai magyar intelligencia egy része nagyobb számban jelenjen meg.

A csodalátó pásztor látogatása és az egészségügyi bizottság véleménye

Lupu Petraeche, a maglaviti pásztor tervezett timisoarai látogatásának kapcsolatban a városi egészségügyi bizottság részéről aggodalmak merültek fel. Az egészségügyi bizottság felfogásai a város vezetőségével írásban ismeretlenné. Az egészségügyi bizottság megállapítja, hogy egészségügyi szempontok bizonyos veszélyekkel fenyeget a maglaviti pásztor timisoarai látogatása, különösen akkor, ha ez a látogatás a tél közepe történik. Mivel valószínű, hogy a nyomórókok és gyógyíthatatlan betegségek tömegesen fordulnak elő, attól lehet tartani, hogy betegségeket, amennyiben fertőző, másokra is átvihetnek és ezenkívül utközből a nagy hidegben a meggyásnak is ki lennének téve. Ezenkívül a betegek elhelyezése is nehézségek okozna. Megemlíti az egészségügyi bizottság azt is, hogy a szabadban megtartott gyűlések következtében számosan megfázhatnak. A nyugati államokban mostánál talán legsúlyosabb formája pusztaság az emberek között és ezeket figyelembe véve, a látogatást télen nem tartja helyénvalónak. Amennyiben mégis meg kell tartani a látogatást, szigorú óvintézkedés szükséges. Ilyen intézkedés lenne az utköz ellenőrzése, a mentőszolgálat megszervezése, a városi vendégszállások felülvizsgálása és a betegek elhelyezése is.

ÖSSZECSAPOTT A KÉT VILÁGN
ZET. Marignies franciaországi városban véres összeütközés folyt le. De la Beque ezredes francia szocialista pártja és kommunisták között. A francia szocialisták tüntető felvonulást rendeztek, amelyek során a kommunisták botokkal, revolverekkel rájuk támadtak. A rendőrség csak nehezen tudta a rendet helyreállítani. Huszonegy sebesültet kórházba szállítottak.

**A II. kerületi Róm. Kat. Ifjusági Egyesület
január 30-án, szombaton este 9 órai kezdettel
Strada Tigrului 7 szám alatti helyiségében**

nagy álarcos bált
rendez. Jelművészverseny, értékes díjakkal. Szívesen látjuk az érdeklődőket.

Árvíz és tűzvész pusztít Amerikában

Északamerikában az árvíz olyan méreteket öltött, amilyenre eddig még nem volt példa. Az árvíz nem kisebb, mint tizenegy északamerikai államban pusztít. Az áradat még tovább emelkedik. Az Ohio folyó, melynek vize 1884-ben tizennygy méter magasságot ért el, néhol most huszonkét méteres magasságot is el-

érintett. Cincinnati városban az árvíz behatolt a Standard Oil Company telephelyére, ahol több óriási beintartály felborult.

Egy millió liter benzin kiömlött. Az égő benzin a víz tetején uszva elárasztotta a város utcáit és egymásután gyújtotta fel a házakat. Eddig már ötven ház leégett.

Égő benzin lángjai száz méternyi magasságra esapnak fel. Azok a házak, amelyek az árvíznek ellenálltak, a tűz következtében pusztultak. A borzalmas tűz tegnap délután javában pusztított. Cincinnati minden összeköttetés megszakadt. Attól tartanak, hogy banditák zserencsétlenséget rablásra és fosztogatásra használnák fel és azért elédelték az ostromállapotot.

A Csikágó közelében levő Frankfort városban az árvíz behatolt a templomba. Emiatt a feyvenek közt pánik, majd lázadás tört ki.

A feyvenek erőszakkal tartak kitörni börtönükből, mire az őrség közéjük lőtt. Tizenkét feyven a helyszínen halottan terült el.

Tennessee államban a hatóságok az a tervvel foglalkoznak, hogy a városok védelmére mentén átvágják a folyók töltését. Ezzel megakadályozni, hogy a folyók a városokban eldjanak ki. A farmerek tiltakoznak ellen és földjüket fegyverrel a kéznél őrzik. Elhatározták, hogy

akár a katonasággal is szembeállanak, ha valóban rá kerül a sor a gátak átvágására.

Az árvíznek eddig a hivatalos adatok szerint negyvennyolc halottja van már. Bizonyos azonban, hogy ez a szám lényegesen emelkedni fog. Az öntött területekről rengeteg ember került kénytelen menekülni. A hátrébbiak száma meghaladja a négyezeret. Az anyagi kár több háromszáz millió dollárnál. Eressz Amerikában tovább tartanak a felhőszakadások. A kormány betervezte munkálatokat ki akiknek feladta, hogy a városok körül erősítsék a folyók gátait.

Louisville városban az árvíz

magassága tíz méter. A rémületet fokozza az, hogy a világmű is víz alá került és a városban semmiféle világítás nincsen.

Roosevelt elnök a Vörös Kereszt Egyesület vezetőit megbeszélésre hívta a Fehér Házba. A megbeszélés célja, hogy a mentési és segélyezési teendőket megbeszéljék.

Az ország lelkesen ünnepelte az egyesülés évfordulóját

A munteniai és moldovai fejedelemségek egyesülésének évfordulóját idén is nagy pompával ünnepelte az ország lakossága. Városunkban is hálaadó istentiszteletek voltak. A II. kerületi román székesegyházban Tiucra Patrichie dr. főesperes végezte az istentiszteletet, amelyen megjelent Nistor Dimitrie dr. megyei prefektus, Bunescu Alexandru tábornok, hadosztályparancsnok, Coman Augustin főpolgármester, az összes polgári és katonai hatóságok vezetői és nagyszámu közönség. Az istentisztelet után Golumba Traian lelkész a nap jelentőségét méltatta. Azután Bunescu tábornok és Nistor dr. prefektus ellépett a dsszázad előtt, majd a tábornok beszédét intézte a katonasághoz. Az ünnepség a katonaság díszfelvonulásával ért véget. Délután a városi színházban nagyszabásu hazafi-

as kulturünnepség volt, amelynek szereplői zsufolt ház előtt énekszámokat, táncokat és szavalatokat adtak elő.

A fővárosban is szokásos pompával folytak le az ünnepségek. A patriarkátus templomában hálaadó istentisztelet volt, amelyen Tatarescu miniszterelnökkel az éien a kormány tagjai is résztvettek. A királyi udvar képviselőjében Filimon tábornok, Filotti ezredes és Mihalescu őrnagy jelentek meg. Az istentisztelet után Anghelescu tábornok honvédelmi miniszter és Haszevici tábornok előtt elvonultak a csapatok. Este a Ferdinand királyrend tulajdonosa megjelentek a királyi palotában, ahol Öfelsége Carol király és Maria özvegy királyné a trónteremben fogadta őket. Az ünnepség után a király vendégül látta a rend tagjait.

A kisebbségi kérdés megoldása az igazság és méltányosság szellemében

Hodzsa Milán csehszlovák miniszterelnök rádióbeszédet tartott, amelyben kijelentette, hogy Közép-európa gazdasági problémáját csak kollektív szerződés megkötése révén lehet megoldani. Bejelentette, hogy a legközelebb gazdasági összeköttetést igyekszik megteremteni Németországgal és Olaszországgal. Azután beszélt a kisebbségekről és azt mondta, hogy a kisebbségi kérdés az állam szuverénitásának hatáskörébe tartozik. A csehszlovák nemzet a kisebbségi politikában az igazság és

méltányosság álláspontját képviseli. A kisebbségi kérdést ilyen alapon akarja megoldani. A Csehszlovákiában élő kisebbségeknek szabad fejlődési lehetőségei és nemzeti kulturájuk szabad gyakorlását akarja biztosítani.

— Az erős kritikai szelleműl áthatott külföldieknek — mondotta Hodzsa — azt üzenjük, hogy a kisebbségi kérdés megoldására vonatkozó kezdeményezés már megtörtént. A megoldási lehetőségek tanulmányozása most van folyamatban.

Az ágy alól előkerült a gyilkosság második tettese is

Két esztendő előtt osztrák területen, a Bucuressti—Páris gyorsvonaton meggyilkolták és kirabolták Farcasanu Mária tanárnőt. A vizsgálat során megállapították, hogy a gyilkosságot Strasser Károly műegyetemi hallgató és Teodorescu Pavel követték el. Strassert hamarosan letartó-

tatták és a leobeni bíróság a múlt év őszén kötél általi halálra ítélte. Teodorescu azonban nyomtalanul eltűnt.

A múlt héten a galatii rendőrség bizalmas értesítést kapott, hogy Teodorescu Pavel szüeinél a városban levő házában tartózkodik. A rendőrség meglepetésszerűen körülfárta a há-

Ezelőtt addig kínzódtok a **HÖLESSEL** amig az idő meghozta a gyógyulást!

Ma könnyebb a sorsunk! A hűlés első jeleire egyszerűen beveszünk 1-2 **ASPIRIN** TABLETTÁT.

BAYER

Ezek biztosan segítenek!

zat, majd behatolt oda és átkutatta azt. Már-már úgy látszott, hogy a kutatás eredménytelen, amikor az egyik detektív véletlenül az ágy alá pillantott, amelyben a család kisebbik fia betegen feküdt. Az ágy alatt megtalálták az ott rejtőzködő Teodorescu Pavelt. Azonnal letartóztatták és kihallgatták. Elmondotta, hogy két év előtt valóban utazott a párisi gyorsvonaton, ahol megismerkedett egy Schreier nevű német diákkal, akinek ellopta az utlevelét. Tagadja, hogy Strassert ismerte volna. Beismerte, hogy különböző külföldi hatóságok ismételten megbüntették. Azt állítja, hogy a gyilkosság idején Galatiban tartózkodott. Ugy tudják, hogy Teodorescut nem adják ki Ausztriának, hanem hazai bíróság elé állítják.

A letartóztatott Teodorescu diákokat tegnap Bucuresstbe szállították. Kihallgatásakor ártatlanságát hangoztatta. Hangsúlyozta, hogy jóval a gyilkosság előtt tért haza Galatiba. Megállapították, hogy Teodorescu sokat utazgatott. Igen sok vasúti jegyet találtak nála, amelyeket Galati és Bucuressti között használt. Találtak olyan jegyet is, amely Oradeáról Budapestre szolt. Teodorescunak úgy jutottak a nyomára, hogy apja öreg eselédje feljelentette.

AZ ÚJ NAGY MOSZKVAI PER. Moszkvában a Radek és társai ellen folyó nagy perben elhangzott vallomások nyomán valóságos letartóztatási hullám indult meg. Letartóztatták — mint megirtuk — Rykovot, a népbiztosak tanácsának volt elnökét. Rajta kívül fogságba hurcolták Uglanov volt moszkvai polgármestert, Loginov volt kormánybiztosát és másokat. A kihallgatott Loginov elmondotta, hogy Pjaticov ismételten felszólította, hogy Ukrajnában lázadást szított, Mexikói jelentés szerint Troeckij az újságírók előtt kijelentette, hogy senkinek nem adott megbízást terrorista cselekményekre. Párisban a Bois de Boulogneban meggyilkoltan találták Navasin Dimitrij negyvennyolc éves orosz újságíró. Az újságíró Pjaticov barátja volt és bizonyosra veszik, hogy politikai gyilkosságnak esett áldozatul.

Február

6

Városi Vigadó Magyar Nőegylet bálja

Meghívó nincs. Jegyek a pénztárnál kaphatók.

Hirek

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Romániában:

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 380, egész évre 750 lej.

Nyugdíjasoknak egy hónapra 60, negyedévre 160, félévre 300, egész évre 600 lej.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1000 lej.

Magyarországon:

Magánosoknak egy hónapra 4, negyedévre 10, félévre 20, egész évre 40 pengő.

Nyugdíjasoknak egy hónapra 3, negyedévre 8, félévre 15, egész évre 30 pengő.

Telefon:

2-52, este 10 óra után 14-14 vagy 2-42. A Hunyadi-nyomda nyomása.

Patikák éjjeli szolgálata

JANUÁR 26-án, kedden, a szolgálati beosztás a következő:

Az I. kerületben az Alba Iulia-utcában levő Kun-gyógyszertár.

A II. kerületben a Badea Cartan-téren levő Maszalts-gyógyszertár és a Stefan cel Mare-utcában levő Zeiner-gyógyszertár.

A III. kerületben a Kütil-téren levő Roxin-gyógyszertár.

A IV. kerületben a Bratianu-utcában levő Diana-gyógyszertár.

Az V. kerületben a Corvin-gyógyszertár és Frateian Panajoth Ernő gyógyszer-tára állandó éjszakai szolgálatot tart.

A jövő nője

Betty Ross amerikai újságíró, a New York World munkatársa, akinek nagy emberek meginterjúválása a munkaköre, most kötetben adta közre tapasztalatait és érdekesebb beszélgetéseit, amelyeket öt világrész különböző prominens egyéniségeivel folytatott. Névsorában csakugyan a legérdekesebb és legszínesebb egyéniségek szerepelnek. Wellstől és Bernard Shawtól kezdve Massarik elnökön és Mahatma Gandhin keresztül egészen Lawrence ezredesig és a hollywoodi sztárokig. A nyilatkozatok között különös érdeklődésre tarthat számot Wellsé, akit az újságíró arról interjúvolt meg: milyennek képzeli a nők helyzetét az eljövendő utópisztikus világgállamban?

— A férfiak és nők sokkal jobban fog-nak hasonlítani egymásra viselkedésben, elfoglaltságban és morálban, mint ma — válaszolta Wells. — A nőknek és a férfiaknak ez az asszimilációja már most is megfigyelhető a középosztálynál. Amennyiben a nők férfias munkákat fog-nak végezni, kevésbé misztikusabbá és kevésbé romantikusakká fognak válni. A nő az utópisztikus államban is szemrevaló marad, csak nem lesz többé oly elérhetetlen és izgalmas a férfi számára. A házasság megmarad a mai monogám formában, már csak azért is, mert az emberek nagy többsége számára ez a legkényelmesebb. A házasság maga azonban már csak egyike lesz a nő problémáinak éppen úgy, mint ahogy az anyaság is csak egy fázisát teszi majd ki életének. A tudomány a minimumra fogja csökkenteni a házimunkát s ezzel részben meghosszabbítja az életet, részben több szabad időt tesz lehetővé a nő számára is, aki ezzel ugyanúgy fog élni, mint ma a férfi és valószínűleg valamilyen meghatározott foglalkozással tölti majd ki idejének fennmaradó részét. A körülményeknek az a változása a nemeket egy meghittebb és pajtásiasabb viszonyba fogja állítani egymással, úgybogy a ósrégi feminista küzdelemre sem lesz többé szükség.

— Meghalt Tisza István egyik régi hive. Budapesten vasárnap reggel meghalt Kálmán Gusztáv valóságos belső titkos tanácsos, nyugalmazott államtitkár. Kálmán Gusztáv huszonöt éven keresztül volt országgyűlési képviselő és Tisza István legszűkebb baráti és politikai környezetéhez tartozott.

— Tüzet fogott a kislány ruhája. Gyepnel Ilona, tíz éves leány szüleinek Ghirci-uton levő lakásában átmedvesedett ruháit szárítgatta a tüzbelynél. Közben ruhája lángra lobbant és mire segítségére siettek, már súlyos égési sebeket szenvedett. A mentők a gyermekkórházba szállították.

Fehéráruk vásárlása bizalom dolga

Nagy fehéráruvásárlásunk

alatt készséggel állunk rendelkezésére. Tartjuk az összes vezető gyárak legjobb minőségeit. Tekintse meg kirakatainkat

A. B. C. divatnagyruház
TIMIȘOARA I., Piața Unirii 14

A mostohagyerek bánásmódja jut az inasiskolának a város részéről

A timisoarai tanonciskolák — amelyekről nemrég kimerítő cikket írtunk — végre most megnyitk. Miután a tanévek több mint a fele elmúlt, a város mégis rászánta magát, hogy a háromezer ipari és kereskedelmi tanoncot nem hagyja tanítás nélkül és nem teszi ki őket annak a veszélynek, hogy elveszítsenek egy esztendő, ami később végzetes lehet rájuk nézve, amikor majd mint segítők önállósítják magukat. Azonban ahelyett, hogy az öt hónapos mulasztást a tanévek legalább július 15-ig való meghosszabbításával pótolták volna, a még hátralevő időt is megkurtították. A város a tanonciskolák megnyitására szóló végzésében kimondja, hogy azok most nyomban megkezdődnek, azonban május 31-én befejeződnek. Mivel januárból már csak pár nap van hátra és ez a pár nap szükséges a beíratásra és beosztásra, bátran lehet állítani, hogy az ipari és kereskedelmi tanoncok mostani tanéve mindössze alig négy hónapra terjed.

A város vezetősége a tanonciskolákban való oktatással a kilenc igazgató beállításával ötven tanerőt bízott meg. A megbízás kifejezetten mostantól május 31-ig szól. Azonban a város nem elégszik meg ezzel, hanem minden tanonciskolai igazgatónak és tanítónak nyilatkozatot kell aláírni, amelyben kijelenti, hogy a város intézkedésével meg van elégedve és tudomásul veszi, hogy megbízatása csak május 31-ig szól. Egyben

kötelezi magát minden tanító a nyilatkozatában, hogy a várossal szemben május 31-én túl az inasiskolával kapcsolatosan semmiféle igényt nem támaszt.

Az inasiskolák tanszemélyzete körében a város elhatározása megdöbbenést okozott. Vasárnap külön értekezleten foglalkoztak a kérdéssel és a tanítók igen elkeseredett hangon tárgyalták a városi határozatot. Megállapították, hogy a város azért szabta kurtára a tanévet, hogy ne kelljen nekik a szünidőre is tiszteletdíjat fizetni. Öt hónapi tanítás után ugyanis a törvény értelmében már egy hónapi vakációs fizetés jár. Olyan hangok hallatszottak, hogy a város a nyilatkozat aláírásával erkölcsi nyomást akar a tanítókra gyakorolni. Az értekezlet minden inasiskolai tanítónak saját belátására bízta, hogy a nyilatkozatot aláírja, vagy sem. Valószínűleg aláírják, de ebben inkább az vezetői őket, hogy az inasok oktatását ne késleltessék. Nehezen vállalhatnak azonban felelősséget azért, hogy a tanoncokkal három hónap alatt elvégzik azt a tananyagot, amelynek elvégzésére a tanterv tíz hónapot ír elő. Ma az inasnak a különböző elméleti ismeret után a könyvelést is meg kell tanulnia. Hiszen az új törvény valószínűleg a könyvvitelre kötelezi az iparost, akinek regisztert és rendes pénztári naplót kell vezetnie. Mikor és hol tanulja ezt meg, ha nem az inasiskolában?

— A Sztancsa-család újabb gyász. Schuster Alfrédné, született Sztancsa Emilia, Schuster Alfrédnek, a Splendid-szálloda gondnokának felesége, tragikus körülmények között meghalt. Napok előtti influenzában megbetegedett, amely rohamosan tüdőgyulladást vont maga után. Minden orvosi beavatkozás hiábavaló volt és tegnap bekövetkezett a halál. Mélyen suttott férjén kívül gyászolja fia, Pali, több testvére, közöttük Sztancsa Ernő, valamint nagy számú rokonság. Temetése szerdán délután 4 órakor megy végbe a IV. kerületi temető Feger-kápolnájából.

— Agyonlőtte saját fiát a vadászaton. A Miskolc közelében levő Kissikátor község határában Molnár János földbirtokos vadászaton volt a fiával. Amint előre haladtak, az apa hirtelen megcsuszott és elesett. Fegyvere, amely a földhöz üledött, elsült és a golyó a mellette lépdelő fia hasába fúródott. Molnár János rémülten ugrott talpra és amikor látta, hogy fia elveszítette eszméletét, hátára vette és megindult vele a négy és fél kilométer távolságban levő falu felé. Alig lehetett már, amikor végre a községbe ért és csak akkor vette észre, hogy utközben a fia kiszüvedett.

— Négy lista lesz Buziason. Buziason községben február 19-én tartják a községi választást. Az ottani magyarság választási megegyezést kötött a román nemzeti parasztpárttal. A megállapodás értelmében tanácstagságra szóló listán a magyarság a harmadik, az ötödik és a hetedik helyet kapja. Önálló listával részt a luziasai választáson a liberális párt, a német párt és a Goga-párt.

— A nemzeti etnikai jelleg az ügyvédi kamarákban. A helybeli ügyvédi kamaráinak választmánya elhatározta, hogy a kamarai tagjait rendkívüli közgyűlésre hívja egybe. A közgyűlést január 31-én délután kilenc órakor a kamara tanácstermében tartják meg és annak napirendjén első pont szerepel. Először megállapítják azokat az eszközöket, amelyek révén a román ügyvédkamarák elérhetik a nemzeti etnikai jelleget. A második pont a szülőfalukkal való elfogadásáról. Amennyiben a január 31-re kitűzött közgyűlés nem lenne határozatképes, úgy a megjelent tagok számára való tekintettel február hetedikén tartják meg.

— Hitler részvesz az angol király koronázásán. Berlini politikai körökben nem tartják kizártnak, hogy Hitler német birodalm izezér VI. György angol király koronázásán személyesen vesz részt. Abban az esetben, ha Hitler nem menne Londonba, Németország a koronázáson Göring postminiszterelnök képviseli.

— Vegyész-mérnök rejtélyes halála. Gergely Lajos budapesti vegyész-mérnök, akit súlyos ideggyógyulása miatt hosszabb időn keresztül kezeltek, egyik ismerősének lakásán új találmányával kapcsolatosan kísérleteket végzett. Kísérleteiben felrobant egy vegyi anyaggal töltött lombik, ugyanakkor felborult a szósával telt edény. A vegyész-mérnök súlyos égési sebeket szenvedett és a sebek meghalt. Felesége arra kérte a rendőrséget, indítson vizsgálatot arra vonatkozólag nem terhelte felelősséget a rejtélyes kísérletekért, amelyeken a mérnök halálát okozták.

Farsangi Naptár

Január 30: Az igazságszolgáltatás farsangi táncestélye a Tiszti Kaszinó teremében.

Január 30: A Bánsági Turista Club táncmultsága Caransebesben.

Január 31: A Kadima sportegylet bálja a Ferdinand-teremben.

Február 6: Magyar Nőegylet bálja a Ferdinand-teremben.

Február 6: Timisoarai Munkás Atlétikai Club táncestélye a sörgyár nagytérmeben.

Február 7: A borbélyok és fodrászok bálja a Ferdinand-teremben.

Február 20: Kisebbségi újságírók bálja a Ferdinand-teremben.

Amerika kimutat...

New Yorki társadalomtudomány-kutatás megállapítása szerint a 70 éves ember életéből 23 évet alvással, szédüléssel, tüdővel, ugyanannyit munkával és gondokkal, 6 évet evéssel és 2 nosokodással tölt el; hol van meg az mit bajok, bánatok, betegségek raknak el tőlünk? Bizony kevés marad a keveset sem töltjük el óvatosan, pehlyen drága kincs az egészség! Szerelket megőrizhetünk, ha arra gondot fordítunk! Nem nyelünk robusan és rohamosan a gyomrunkat ételeket. Úgyelünk arra, hogy időben — ha már gyomrunkat és kettő megtámadta a betegség — szakorvosok által olyan gyógyszerhez forduljunk, mint a világhírű „GASTRO-D”, a gyomor-, bél-, epe-, vese- és májbetegeseteiben rendkívüli hatással bír. „Gastro D” kapható az ország összes gyógyszertáiraiban és drogeriáiban, vagy megrendelhető 180.- lej utánvéttel Császár E., gyógyszerár-Bucuresti, Calea Victoriei 124.

Ófelsége napiparancsa az ifjúságszervezetekhez. Ófelsége Carol király napiparancsot adott ki, amely kimondja, hogy az egyesülés ünneptől, 1937 január 24-től kezdve a strajarik — ország-egyetlen egységet képeznek. A két ifjúsági szervezetnek az egysítését akarja a király jelképezni, hogy a nemzet is egyetlen egységet képez. A király mint a cseres és strajarik legfelső parancsát azt kívánja, hogy a szervezetek tagja továbbra is egységesen teljes kötelességét.

NYUGDIJ RENDEZÉSE ÁLLAMPOLGÁRSÁG NÉLKÜL. A honvédelmi miniszteriumhoz érkezett jelentésből kiderült, hogy számos hadirokkantól, hadi- és hadiözvegytől megvonták a nyugdíj jogukat, mert nem állampolgárságukat igazolják. A honvédelmi miniszterium közbenjárására a gazdasági miniszterium azt a megoldást ajánlotta, hogy azok a hadirokkantok, akiknek állampolgárságuk hatósági irattal igazolják, hogy annak idején elmu- tázták az állampolgársági listába való felvételüket kérik és ezen mulasztásuk nem rendelkezik állampolgársággal. Ezen irat alapján azután kérték a nyugdíj joguk további kiutalását. Ez a kérvény természetesen csak a nyugdíj rendezésére szolgálhat.

A pápa állapota változatlan. Rómában jelentik, hogy a pápa állapota változatlan. A Szentatya tegnap néhány órát kívül töltött és fogadta Paçelli kardinálisot.

A Brassói Lapok újból megjelennek. A Brassói Lapok és testvére, a Népujság, — értesülésünk szerint — a november 12-én történt szétválása után újból megjelenik.

A magyar főiskolai hallgatók rendezése Timisoarán két megbeszélés után. Oláh Zoltán és Kabay János utján felkeresi a bányászati és társadalom egyes tagjait, hogy hívják őket a bálra és egyben felhívja őket, kapcsolódjanak bele a társadalomba, mely a magyar főiskolai hallgatók megélhetését és tanulmányait folytatását hivatott lehetőséget tenni. Kérjük a közönséget, hogy bál megbeszélőit bizalommal fogadják.

Örvendetesen javul Mihai nagyvajda állapota

Mihai nagyvajda tegnap kiadott orvosi jelentés szerint az éjszakát nyugodtan töltötte és egészségi állapota tegnap reggel még javult. A hőemelkedés, amely az enyhe lefolyású influenza következménye, jelentéktelen. Tegnap délelőtt hőmérséklete 37,6 és pulzusa 84 volt. Tegnap délelőtt történt meg az első kötözés is és az orvosok a műtét által okozott seb meggyógyulását állapították meg. Carol király állandó telefonoszekrényében van Firenzével és apai szeretettel érdeklődik a trónörökös

egészségi állapota iránt. Tegnap a kamara és a szenátus is táviratot intézett Mihai nagyvajda trónörököséhez, akinek javulást és egészségének mielőbbi visszanyerését kívánták. Fővárosi jelentés szerint a királyi család másik tagja is megbetegedett. Nicolae herceg vörhenyben betegedett meg, de az orvosok jelentése szerint a betegség lefolyása normális. A kamara és a szenátus tegnap táviratilag kívánták Nicolae hercegnek mielőbbi felgyógyulást.

A hadirokkant nyugdíjának felemelése. A hadkiegészítő parancsnokság közli, hogy az utolsó felülvizsgálat alkalmával 100 és 80 százalékos hadirokkantoknak nyújtottak és ezek utódai nyugdíjleltényeik emelésére nyertek jogot. Ebben az esetben az 1923. évi törvény szerint minősített hadirokkantokról van szó, akiknek nyugdíját azóta nem emelték. Az illetékesek jelentkezzenek a hadkiegészítő parancsnokságon a nyugdíj-könyvecské becsereklése érdekében.

Sulyos vád a Lomasi faipari vállalat ellen. Pauessti Nicolae szenátor a szenátus ülésén interpellációt jelentett be és a pénzügyminiszteriumtól bizonyos okmányokat kért. A Lomasi faipari részvénytársaságnál történt állítólagos visszaélésekről van ugyanis szó, amellyel kapcsolatban a szenátor az újságírók előtt nyilatkozott. Pauessti Nicolae ama véleményének adott kifejezést, hogy a Lomasi faipari részvénytársaság csak azért te- te át székhelyét Bucurestibe, hogy az államot könnyebben megkárosíthassa. Szerinte az üzem vezetése úgy véli, hogy a fővárosban könnyebben lehet adóeltérő- lést elkövetni. Utalt arra is, hogy a vállalat ellen már 1933-ban és 1934-ben két feljelentés érkezett, amelyeknek azonban nem volt semmi eredménye. Most ennek az ügynek a kulisszatitkait akarja megvilágítani interpellációjában. A szenátor kijelentései gazdasági körökben nagy fel- tünést keltettek.

A Népszövetség munkája. Genfben tegnap délután a Népszövetség tanácsa rövid zárt ülés után Wellington Koo elnöklete alatt nyilvános ülést tartott. Edwards chilei megbízott indítványára az emberbaráti bizottság a társadalmi kérdéseket vizsgáló bizottsággá alakult és tagjainak számát tizenötöre emelték. Azután elfogadták Antonescu román külügyminiszternek a mandátum igazoló bizottság működéséről szóló jelentését.

Tiltott határátlépés vádja. A helybeli hadbírósg tegnap foglalkozott Or- dodi János vingeai születésű és ottani illetőségű férfi ügyével, aki tiltott határátlépés miatt került a bíróság elé. A vádlottat többiben elítélték már tiltott határátlépés miatt és büntetésének kitöltése után áttették a határon. Magyarországon mint idegent kezelték és vissza- küldték Romániába. Most Radulescu Victor dr. ügyvéd a hadbírósgai tárgyaláson kifejtette, hogy nem lehet Ordotit elítélni, mert bírtokában van egy 1926-ban kiállított román naturalizációs okmány. Tiltott határátlépésről nem lehet szó, mert Ordodi nem a határt átlépte, hanem került át a határon. A hadbírósg Ordotit felmentette a vád alól.

KATONAI DIKTATURA FELE. Tokióból jelentik, hogy a császár a kormány megalakításával Ugoki tábornokot bízta meg. Ugoki kijelentette, hogy a hadsereg, a tengerészetre és a nacionalista pártokra kíván támaszkodni. A hadsereg mindazonáltal elégedetlen Ugokival. Magas katonai körökben kijelentették, hogy egyetlen katonai személynek sem lehet a hadügyi tárcát elvállalni egy esetleges Ugoki kormányban. Nem hiszik, hogy a tábornok megbízatása sikerrel járna. A hadsereg továbbra is követeli a parlament feloszlatását.

Kemény hideg. Tegnap tulajdonképpen napsütéses idő volt és csak délután volt felhőzet. Egész napon át némi északi szél fújt és ennek következtében nem volt nagyobb felmelegedés. Délelőtt tíz órakor tíz fok hideg volt, délután négy óráig a hideg öt fokra esökkent, ellenben este tíz órakor már ismét tíz fok volt. Az ország más részein hasonló az időjárás. Dobrudzsában ismét hóvihár van és a hófúvás több helyen megakadályozza a vasúti forgalmat. Északon derű, délen változó felhőzet, mérsékelt szél várható, a hőmérő- ékelet erősen a fagyponthoz közel, délen és keleten esetleg havazás lehetséges.

A francia-török viszály megoldása. Genfben a francia és török megbízottak között az alexandretti szandzsák ügyében meg egyezés jött létre. A megállapodás szerint a szandzsák önkormányzatot kap, de megmarad a szíriai államközösségben. Határait a francia és török katonaság együttesen szállja meg.

Magyar ifjak farsangi jelmezté- lye. Jól sikerült, hangulatos jelmezté- lőt rendezett a Magyar Párt ifjúsági szakosztálya. A Magyar Ház nagytermé- ben lefolyt estély keretében jelmezzép- ségverseny is volt. Az első díjat, egy mű- vész kiemelkedő fényképet Agátsy Haini nyerte, a második díj, egy konyhamérleg, Löwenthal Gittának jutott, míg a harmadik díjat, egy nagy tortát, Föld- vári Lajosné nyerte. A legeredetibb jelmezt Lazar Emil dr. viselte, aki az ötletes jelmezzel nagy sikert aratott. A rendezés nehéz munkáját dr. Oberst Zoltán és Walzer Viktorral az élen a rendezőgárda eredményesen oldotta meg. A közönség a reggeli órákban egy sikerült mulatság emlékével távozott.

Ismét szerepe a reklám-házaspár. Budapestről jelentik, hogy Sárga Fe- renc dr. felesége, született Darkó Mag- da 150.000 pengő hozomány kiadása iránt perelt szüleit. A budapesti bíróság tegnap tüzte ki a tárgyalást, amelyen a felperesek ügyvédje azzal érvelt, hogy Sárgáné kiskorúságát az arvaszék meg- hosszabbította. A bíróság azonban elfogadta Sárgáné ügyvédjének álláspontját, amely szerint Darkó Magda férjhezmenésével nagykorúvá vált. A tárgyalást legköze- lebb folytatják.

Az új magyar sajtófőnök

Darányi Kálmán magyar mi- niszterelnök Rákóczy Imre dr. mi- niszteri tanácsost a miniszterelnök- ség sajtóirodájának vezetőjévé ne- vezte ki.

Rákóczy Imre dr. régi erdélyi neme- si családból származik. Főiskolai ta- nulmányainak elvégzése után minisz- tériumi szolgálathoz lépett és a minisz- terelnökség sajtóosztályán nyert be- osztást. Kezdetből fogva itt dolgozott és hosszú éveken át helyettes vezetője volt a miniszterelnökség sajtóirodájá- nak. Szívélyes és előzékeny magatár- tásával mindenki rokonszenvét meg- nyerte, munkásságával pedig a min- denkori illetékes kormányfővezetők el- ismerését vívta ki. Az elmúlt évben miniszteri tanácsosi rangot nyert. Megérdemelt kinevezése általános megalapozást keltett annál inkább, mert olyan férfi került a sajtóosztály élé- re, aki állandóan ott dolgozott és az ügyek legalaposabb ismerője. Elődje Mikócz Ödön volt, akit nemrég ál- lamtitkárnak neveztek ki. Ezen közbe- eső idő alatt is Rákóczy vezette a sajtóirodát. Kinevezésével a rangsor- ban előlép Dulin Elek dr. miniszteri osztálytanácsos is, aki helyettes sajtó- főnök lesz és aki szintén kezdetől fogva a sajtóirodában dolgozott, ahol eddig is Rákóczy helyettese volt.

A lelkes és hívei viszonya elmérgesedett

A helybeli törvényszék tegnap tárgyal- ta azt a pert, amelyet Voiniga Traian comitati román lelkes indított több köz- ségbeli gazdálkodó ellen, akiket azzal vá- dolt, hogy 1935 november 4-én behatoltak a lelkes lakásába, megfenyegették és a lakás berendezését is megrongálták. A tárgyalás előtt Nicolau Constantin ügyvéd, a vádlottak védője felolvasta Mager Andrei dr. aradi görög keleti román püspök leiratát, amelyben meg- tiltja a lelkesnek, hogy hívei ellen törvé- nyes keretek között eljárjon és fel- jelentésének visszavonását ajánlja. Az irat alapjait a per megszüntetés- sért kérte, amely ellen azonban Catalina Traian ügyész tiltako- zott. A kérelmet a törvényszék elutasítot- ta és megkezdte a tárgyalást. A vádlot- tak vallomásából kitűnt, hogy Comiat községben a lelkes és a lakosság között meglehetősen feszült a viszony. A lakos- ság egyrésze nem veszi igénybe Voiniga pápi szolgálatait és még halottait is a szomszédos községek lelkeszeivel temet- tette el. Ilyen eset történt Vula Nicolae gazda temetésekor. A temetésre a lipovai főesperesség engedélyével a chesinti lel- keszt hívták meg és ezt bejelentették Voiniga Traian lelkesnek is. Ez ellen nem volt kifogása, de a kétszázötven lei stólapénzt és négyszáz lei külön illetéket követeli. A halott hozzátartozói megígér- ték, hogy a négyszáz lei későbbben meg- fizetik, mert csak kétszázötven lei volt náluk. A lelkes azonban hallani sem akart erről és bezárta a templom kapuját is. Az elkésereedett gazdálkodók erre be- mentek a paplakba és a templom kulcsait követelték. A fenyegető helyzetet látva Voiniga lelkes kiszolgáltatta a kulcsot és a halottat több órák késéssel elte- metették. A vádlottak a mostani tár- gyaláson tagadták, mintha a lelkeszel szemben erőszakosan viselkedtek volna. A törvényszék több tanu kihallgatását rendelte el és a tárgyalást elnapolta.

Brassói Színház

Január 26-án kedden

Felhő Ervin vendégfellépte

Egy bolond százat csinál

Grandiózus, nagy, táncos operettrevü-bemutató — Fényes kiállítás! — Káprázatos táncok! — Ragyogó toalettek!

A PALESZTINAI ARAB KÉRDÉS MEGOLDÁSA. A transzjordániai emír tervet dolgozott ki a palesztinai arab kérdés megoldására. Azt kívánja, hogy az arab vidékeket zónákra osszák és teljes autonómiájuk megadása mellett helyezték Transzjordánia fenhatósága alá. Jeruzsálemi jelentés szerint az arabok küldöttséget menesztenek Londonba, hogy ott követeléseiket előadják.

— Néhaj Cosma Aurel dr. volt miniszter emléke, Bucuresti város ideiglenes bizottságának ülésén Popescu-Becsesti Aurel alpolgármester nagy beszédben emlékezett meg néhány Cosma Aurel dr. volt miniszter érdemeiről. Rámutatott arra, hogy Cosma Aurel dr. már a régi Magyarországon is a románok egyesülését dolgozta, az egyesülés után pedig egyik legjobb munkatársa volt Bratianu Ionelnek. Az ideiglenes bizottság azután határozati javaslatot fogadott el, amely szerint Bucuresti egyik nagyobb utcáját Cosma Aurel dr. volt miniszterről nevezi el.

— Jótékonycélu vacsora. A Magyar Párt harmadik kerületi tagozata szerdán, január 27-én, este kilenc órakor Földesi Saroltának a Romulus és Odobescu-utak sarkán levő vendéglőjében családias jellegű társas vacsorát rendez, amelynek jövedelmét a szegény iskolás gyermekek felruházását célzó alap gyarapítására fordítja. Megelőzően este nyolc órakor a tagozat választmányi ülést tart.

— Lovrin község megtartja a nevét. Lovrin község tanácsának egy része a község régi nevének megváltoztatására tett javaslatot. A belügyminiszter Reitter Imre dr. szenátor közbenjárására hozzájárult, hogy a község régi nevét továbbra is megtarthassa. Legközelebb a vármegyei prefektúra is megkapja az erre vonatkozó hivatalos értesítést a belügyminiszteriumból.

— Műsoros gyermekbál. Az Állatvédő Egyesület a jövő hétfőn, február elején, déltől négy órakor a Tiszti Kaszinóban gyermekbált rendez. A gyermekbálon műsor is lesz, amelynek keretében a gyermekek szemléltetően mutatják be a beteg állatok segítségét.

— Kisfiú tragikus halála. Valcani községben Molnár József gazda két éves fiaeskája a konyhában beleesett egy forró vízzel telt edénybe. A szerencsétlen gyermek meghalt.

— Megbosszulták apjukat. A severinmegyei Matnicul Mare községben Albei Ilie gazda néhány hét előtt összeszólközött Dragoi Nicolae gazdával, akit alaposan elvert. Dragoi három fia, Ion, Petru és Toma megfogadták, hogy alkalomadtán megbosszúlják apjukat. A napokban aztán megleszték Albei Iliet és furkosbotokkal verésre verték. A verekedő legényeket a csendőrség letartóztatta.

* Koresolyák, kályhák, takaréktűzhelyek, kályha előtti ellenzők és konyhafelzerelési tárgyak nagy választékban Scherter Ottó vaskezelésében Timisoara, I. kerület.

— Részeg fejjel leharapta a rendőr úját. Heghes Ion, negyvenhat éves lugoji vasutas, az egyik koreszmában alaposan a pohár fenekére nézett. Már távozni készült, amikor megjelent a rendőr és a koreszmában tartózkodó egyik katonaszökevényt akarta előállítani. A részeg vasutas megakadályozta a rendőrt kötelessége teljesítésében mire a rendőr még két társát hívta segítségül. A rendőrök le akarták igazoltatni a vasutast, aki ellenkezni kezdett és közben leharapta Cojoc Petru rendőr balkezének hüvelykujját. A részeg emberre végül is a mentők kényszerzubbonyt adtak és csak így sikerült a rendőrségre szállítani. Az eljárás megindult ellene.

Sportesemények

Kemény küzdelem után az osztrákok egy gólelőnnyel megverték a franciákat Párisban

Párisban ötvézezer néző előtt talákozott az osztrák válogatott labdarúgócsapat a francia válogatott együttesével. Francia sportkörökben nagy reményeket fűztek a mérkőzésre, mert a magyar és csehszlovák csapat után az osztrákokat is le akarták győzni. Ez nem sikerült ugyan, de az osztrák csapatnak erősen meg kellett dolgozni a győzelemért. Az első félidőben az osztrákok támadtak többször és a francia védelem az egyik támadást csak szabálytalanul tudta megakasztani. A bíró tizenegyesítelt és a büntetőt Stroh értékesítette. Az öröm nem tartott sokáig, mert a francia csapat három perc múlva egyelített. A II. félidő elején a franciák sorozatos támadásokat vezettek, de az utolsó negyedórában az osztrák együttes ismét felülkerekedett és Binder megszerezte a győzelmet. Így tehát az osztrák csapat 2:1 (1:1) arányban győzött. Az osztrák védelem jó munkát végzett, de a csatársor csak helyenkint felelt meg.

EDZŐ MÉRKŐZÉS

A helybeli lilá-kék csapat vasárnap is edző mérkőzést játszott. Az egyesület két csapata küzdött egymás ellen és a mérkőzés 3:3 arányban döntetlenül végződött. Az edző mérkőzésen két új játékost próbáltak ki, akik azonban nem mutattak annyit, hogy szerződöttesükről szó lehetne.

JÉGKORONG NEMZETI BAJNOKSÁG

A H. C. Bragadiru fővárosi jégkorong csapat a nemzeti bajnokság keretében legutóbb Clujon az Universitatea ellen játszott és 3:1 arányban győzött. A mérkőzés hőse Sadovszki, az aradi munkáscsapat kapusa volt, aki a jégkorongcsapatban min csatár nagyszerű játékot mutatott. A Bragadiru vasárnap délután Targumuresen a Mures jégkorongozói ellen küzdött és barátságos mérkőzésen 3:3 arányú döntelent ért el.

A KERÜLETI BAJNOKSÁGOK KÜZDELMEI

A C. liga és a kerületi bajnokságok küzdelmei az idén március hetedikén kezdődnek és július 11-én befejeződnek. Az

— Hatvannyole éves asszony öngyilkossága. Cheveresulmare községben Pileti Erzsébet hatvannyole éves asszony öngyilkossági szándékkal kőszódát ivott. Az öregasszony több órai kínlódás után meghalt.

* Budapestre érkezve a Keleti pályaudvarral szemben a Park Nagyszállóban megtalálja a kényelmét. Leszállított árak, E lap előfizetőinek 20 százalékos engedmény.

első fordulat március hetedikén bonyolítják le a következő műsorral: A C. ligában a Banatul—Mica, UDR—severin CF és Politechnica—SSMR mérkőzések szerepelnek. Az első osztályú bajnokság műsorát a Bohn—CFR, Galvani—Jimboliana, Fratelia—Freidorf, Staruinta—Venus, Hertba—Rapid, Patria—Vultur mérkőzések képezik. A másodosztályú bajnokságok küzdelmei csak március 21-én indulnak meg.

A GÖRÖG SZÖVETSEG MEGGONDOLTA MAGÁT

Megirtuk, hogy a görög szövetség lemondta a Balkán-torna ezévi megrendezését és a lemondás folytán a török futballszövetség vállalkozott a Balkán-torna lebonyolítására. A görög szövetség azonban most meggondolta a dolgot és mégis magának követeli a rendezés jogát. Ez a határozat kellemetlenül érinti a török szövetséget, amely jelentős anyagi áldozattal elkészítette már Ankarában a stadiont, ahol a mérkőzéseket lejátszották volna. Eppen ezért értesítette a román szövetséget, amennyiben ebben az esztendőben a Balkán-tornát Athénben akarják megrendezni, akkor Törökország visszalép és nem vesz részt a tornán.

— Vértürdőt rendezett egy örült. Dobojujoszlavai községben Kraecics Vászó vasúti munkás hirtelen megőrült és vadászfegyverével agyonlőtte tulajdon fiát. Azután átment a szomszédba és ott agyonlőtte Filipovics Máraó gazdát. A gyilkosság után hazatért, felgyújtotta istállóját, majd visszament a meggyilkolt Filipovics házába és annak két fiát lölte agyon. Az örült ember a négy emberölés után az erdőbe futott és saját magával is végzett.

— Enesen diadalutja Amerikából Newyorkból jelentik, hogy Enes Gheorghe, a világhírű román hangversenyművész, a Carnegie-Hallban hangverseny adott. A nagyszámu közönség a művészt zajosan ünnepelte. A koncert után a román követ tiszteletére fogadóestét rendezett, melyen ötszáz ember vett részt. Hosszú Amerika különböző városában hangverseny ad.

— Köszönetnyilvánítás. Wellmann Agoston nyugalmazott tanárt karácsony előtt villamosbaleset érte, amelynek következtében hosszabb ideig kórházban fekvő volt. Wellmann tanár, aki immár nyugalom után, köszönetet mond azoknak, akik betegsége alatt meglátogatták és kezelő orvosainak is.

— Megvadultak a lovak. Lovkhaupt József bolduri gazda egyik oszija az egyik üzlet előtt állott amikor egy arra haladó másik kocsi kocsiora egy tréfából ostaroval megérintette az egyik lovat. A két ló megijedtek és vadultak és addig futott, amíg a tulajdonosok meg nem állították. A két lóval együtt fel nem borult. Az egyik lónak a gerince, a másiknak a lábát törötte el. A gazda kára huszezeztől kezdődött.

— Revolverrel támadt apására. Dr. Ghici Petru, lugojeli gazda, a konyhából kifolyólag összeveszett apjával, Stan Ion gazdálkodóval, akit veszekedés közben revolverével hasba lőtt. A súlyos sérülésével a lugoji kórházba szállították, míg vejét őrizetbe vették.

— Vesztett kutya garázdálkodás. Caransebesen egy vesztett kutya megharapta Nicoara Demeter díkmestert, akit a chujji Pasteur-intézetbe kellett szállítani.

* Louis Bertrand: Spanyolország története című könyve pompásan megalkotott eszközökkel, mely történeti szerkesztésű, latin világossággal és délieszű gondossággal tárja elénk azt a romáizeréves színjátékot, ami a spanyol történelem. Az arab kalifátusok zavaros korából átvezet a török spanyol renaissanceba, Spanyolország világhatalmi helyzetének kialakulásáig, a hanyatlás korán át a század új zürzavarába. Az érdeklődőknél, amelyet Passuth László a könyvhöz, a napjainkban folyó spanyol háborút és vezetőit is pártatlan hűséggel mutatja be. Louis Bertrand Spanyolország története az európai történelmi sorozatában legújabb meg, 450 lapos, szép kiállítású kötetben. Füzve 132.— lei, kötve 158.—178 lei minden könyveskereskedésben, vagy Lepagenál. Kérje a teljes sorozat jegyzékét.

— Gyomor, bél-, vese-, máj- és tüdőbetegségek szívesen isznak reggelint egy-egy pohár természetes „József” keserűvizet, mert annak gyors és biztos, enyhe és kellemes hatása van. A gyomor- és vesebetegségek orvosok ajánlják.

Mozi

MOZIK MÜSORA:

Kedd, január 26.

Apolló-mozi: A bűnök városa.
Capitol mozi: A cirkusz.
Tivoli-mozi: A nyugat uttörői.

Preservatív Egészsége érdekében fogadjon el „OLLA” helyett más olajszeret, mert azok értéktelen imitációk. „OLLA” 26 állam egészségét megmenti.

SCHUSTER ALFRÉD úgy a saját, mini PALI fia és az összes rokonok nevében a rettenetes csapástól megtört szívvel jelent, hogy imádott jó felesége, a legszeretebb édesanya, testvér és rokon

Schuster Alfrédné

született SZTANCSA EMILIA

rövid betegség után váratlanul elhunyt.

Az oly tragikus hirtelenséggel elköltözött drága halottunkat január 27-én, szerdán délután 4 órakor, a IV. kerületi Fegyverkőpórnából örök nyugalomra helyezük.

Emlékét soha el nem muló kegyelettel megőrizzük!
Timisoara, 1937 január hó 25-én

A gyászoló Schuster és Sztancsa családok

KÖZGAZDASÁG

Toronymagasra szökik majd az épületfa és asztalosáru ára — a kartell jóvoltából

Asztalosok körében nagy a pánasz a fakereskedők az épületfa-asztalosáru árát ismét felemel. Két esztendő előtt, amikor a fakereskedők még nem voltak kartellal, az elsőrendű fenyőfaáru köbmé-1400, a harmadrendű pedig 800 le került. Két esztendő előtt megemelték a kartell, amely azóta állóan felemeli az árakat. Ma már harmadrendű fenyőfaáru köbmé-1000 leibe kerül. Ugyancsak állóan emelkedik a furnir ára is. Két esztendő óta a különböző furnirárulása 30—60 százalék. Legindrágult az úgynevezett záró-

lemez, amely nélkül az asztalosipar el sem képzelhető. A drágulást részben az export okozza, mert a külföldnek igen sok asztalosárura van állandóan szüksége és ezért mind erős valutával fizet. Erdélyben a termelőnél egy köbméter elsőrendű fenyőáru 460 lei. Ennek vasuti fuvardíja a Bánságig 200 lei. Ezzel együtt tehát mindössze 660 leibe kerülne. Timisoarai asztalosmesterek már igyekeztek maguknak Erdélyből fenyőárut beszerezni, azonban a kartellszerződés értelmében a termelő nem adhat el magánszemélynek.

egészségügyi illethekek behajtása. Megirtuk, hogy a városi egészségügyi bizottság foglalkozott az üzleteliségek, műhelyek és gyárvalóságok egészségügyi illethekeinek behajtása kérdésével. Más városokban ennek az illethekeknek a behajtásához adóhivatalokat bízták meg. Náról valószínűleg a behajtást a kereskedelmi és iparkamara fogja végezni.

Elhagyott a buzapiac. A bánsági gazdasági buza iránzata ellanyhult az üzleti forgalom a vételkezdés csökkenés következtében elcsendesedett. A buzapiacon az árak a következők: 78 kilós 440, buza 79—80 kilós 450,

tengeri 240, zab 270, takarmányárpa 320, tavaszi árpa 350, korpá 240, muhar-mag 400, napraforgómag 450, tökmag 650, cirokmag 220, kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból 780 és nagymalmi liszt 800 lei százkilónként. A lucernamag 32 és a lóheremag 26 lei kilónként.

A szabadforgalmi devizák piacán a következő árfolyamok voltak: német márká 37.10—37.30, drachma 0.85—0.87, cseh korona 4.45—4.50, olasz líra 6.20—6.50.

Valuták hivatalos árfolyama. (Az első szám a vételt, a másik az eladást jelenti) Francia frank 5—5.50, svájci frank 22—23.75, angol font 495—500, olasz líra 5.20—5.30, dollár 99.50—100, belgas 16.50—17, hollandi forint 52—55, cseh korona 4.50—5, osztrák schilling 23.50—24.50, pengő 25—28, német márká 40—42, dinár 2.90—3.05, leva 0.90—1.10, zloty 18.75—19.50.

Valuták magánárfolyama. (Az első szám a vételt, a másik az eladást jelenti.) 9.30, olasz líra 9.70—9.90, osztrák schilling 32.50—33, magyar pengő 34—34.50, dinár 3.45—3.65, cseh korona 5.20—5.40, német márká 41—42, Napoleon arany 1250—1260.

Színház

Ma este Felhő Ervin felléptével:

Egy bolond százat csinál

Felhő Ervin, a timisoarai közönség régi kedvence tér vissza ma, kedden este a városi színházba, hogy Szüle Mihály új operettjének, az Egy bolond százat csinál, kettős címszerepében megkacagtassa a közönséget.

Csupa kacagás! — azt mondja Szüle az új darabjáról, de úgy is van, minden jelenése, minden szava harsogó kacagást vált ki a nézőkből. A zene tökéletes pandanja a szövegnek, ami csak úgy volt elérhető, hogy az Egy bolond százat csinál szöveg és zeneszerzője egy személy. Engedjük

at magunkat Szüle Mihály nagyszerű gondolatának, Felhő Ervin páratlan humorának, Trillap Ila, Varga Ilonka, Kemény Juci, Berecz Mancsi, Bihary, ifj. Szendrey, Lukács, Olasz és Tarnai rendező páratlan alakításának, a Pauli-Wiezner duo és Pethő káprázatos táncainak és egy békebeli forró premierest igazi és megérdemelt hangulatával távozunk a színházból. Az Egy bolond százat csinál ma, kedden, szerdán és csütörtökön este 9, valamint vasárnap délután 6 órakor van műsoron Felhő Ervinnel a címszerepben.

Pénteken este: Eső után köpenyeg. Librettista: Békeffy István, zeneszerző: Krasznay Krausz Mihály, aki már anakidején a híres Sarga liliommal tette nevét ismertté, jegyzik a magyar színház legújabb operett-premierjének szerzőségét. Ezt a rendkívül érdekes operett-újdonnásot az Andrassy-uti Színház mutatta be és a bemutató óta még ma is telt házak előtt szalad megérdemelt jubileuma felé. Békeffy-Krausz ekitünő újdonnáját Inke Rezső rendezte, aki az Andrassy-uti bemutatója is jelen volt. Az ő abszolút szaktudása és Trillap Ila, Hegyessy Magda, Berecz Mancsi, Kemény Juci, Horváth László, Lukács Ede és ifj. Szendrey Misi kitünő alakítása biztosított arra, hogy az Eső után köpenyeg című mulatságos vig-

operett-péntek, szombat és vasárnap esti előadásának közönsége kitünően fog mulatni.

A magyar színház heti műsora:
Kedden este 9 órakor: Egy bolond százat csinál, Szüle Mihály vigoperettjének bemutató előadása Felhő Ervinnel.
Szerdán este 9 órakor: Egy bolond százat csinál, Ujdonság másodszer.
Csütörtök este 9 órakor: Egy bolond százat csinál, Ujdonság harmadszer.
Pénteken este 9 órakor: Eső után köpenyeg. Operett-premier.
Szombaton délután 5 órakor: Elvált asszony. Fall Leó operettje. Mozi-hely-árrakkal. Legdrágább hely 30 lei.

Egy történet...

János történelmi apertocozata

(Copyright by Ed. PEN and Déli Hírlap 1936/37.)

— Bocsásson meg uram, én sajnálom a legjobban, hogy egy jónak ígérkező üzletet el kell szüntetnem. Felvilágosításokkal azonban szívesen állok. Szövegeimet Angliából importálom. Rendkívül szigorúan tartanak és minden rendelkezésemre pontos magyarázattal tartozom. Ha én önt, a hazai szigorú, kiszolgálóm, az angol képek egész biztosan rájönnek, feljelenéne, a nevem kerülne a „fekete listára”, amelyet Londonban tartanak, több árut nem kapnék, becsukhatnám a boltomat.

Három héten belül meg kell nyernünk a háborút, hiszen el vagyunk veszve — mondotta vonon, a németek utolsó párisi nagykövetés. Azonban a marnei csata minden efajta követésüket semmisítette és így a központi hatalmak győzelmeinek voltak hosszabb háborúra berendezni.

Nyersanyagjainak legnagyobb része hiányos, élelemben is hiány mutatkozott már az első évben. Az angol hajóraj győzelmei pedig szorosították azt a gyűrűt, amelyen keresztül német árutokba akár ellenséges, akár semleges hajó többet jutni nem tudott. Az angolok nagyon bíztak a törvényükben, amely az „ellenséggel folytatott kereskedés” körülményeit határozza meg és az elvonatkozó, rendszerint halálos, büntetést szabott. Azonban az a törvény, amelyet Napoleon idejében agyaltak ki a derék angol diplomaták és amely azokban a vitorláshajós időkben meg is állt, talán a helyét, manapság, a gyorsjárata hajók,

dróttalan táviró századában idejémultnak bizonyult. Ebben a törvényben kimondatott, hogy olyan áruk eladása, olyan hajórezekománnyok, vagy egyéb teherszállítványok utnak engedése, amelyek minden kétséget kizáróan ellenséges országokba irányulnak, tilos és halállal büntetendő.

Azonban a helyzet a XX-ik század küszöbén sokat változott. Németország kiküldötte megbízottait a nagy világra, azok összevásárolták a szükséges anyagokat, lehetőleg semleges országok zászlóját bíró hajókra rakták és elszállították az egyik neutrális akandínáv államba.

Ha a blokád folytonosságát figyelő angol hajók valahol kint a tengeren ilyen gőzössel találkoztak, még ha szűrték is a rakomány eredeti rendeltetését, nem tehettek semmit, mert a szállítvány rendszerint egy svéd, dán vagy norvég kereskedőhöz címére szült, a papírok rendben voltak és ha a jogosan gyanakvó brit hadihajó arra kötelezte volna a — mondjuk — amerikai hajó kapitányát, hogy tegyék fel, rézszállítványát angol partra rakja ki, úgy hatalmas diplomáciai konfliktus keletkezett volna a dologból. Mert a feladó semleges amerikai cég volt, míg a címzett ugyancsak semleges skandináv vállalat.

1914 októberében a központi hatalmak háborús anyagkészlete vagy teljesen kimerült, vagy legalábbis nagyon megcsappant. Rezsük egyáltalán nem volt és a municiógyárak már-már beszüntették működésüket.

Emlékszünk még valamennyien azokra a napokra, amikor hosszú kocsisor járta be Németország és a Monarchia valamennyi városát, hazafias jelszavakkal gyűjtögetve a lakosság rézkészletét. Rézemberektől, ajtókilincsektől kezdve a mozsarakig minden eltűnt a kocsik öblös mélyében. Később már nem érték, hanem rekviráltak úgy, hogy végzetül ritka volt az olyan háztartás, ahol még sikerült a rézmozsarakat valamiképpen eldugva megtartani.

Azokban ez az utánpótlási módszer is kimerült. Az amerikai import nélkül 1915 elején már nem telt volna municióra. Ugyanebben az időben erős hiány mutatkozott az olajos magvakban, már pedig a robbanó anyagokhoz szükséges nitroglicerin előállításához ezek nélkülözhetetlenek.

1915 elején Dánia diószükséglete csodálatos módon megnövekedett. 75.000 tonna diót fogyasztottak el, azaz importáltak. Ez a mennyiség 1916-ban 80.000 tonnára emelkedett. Holott a normális idők dióbehozatala nem haladta meg a 23.000 tonnás maximumot. 1913-ban Svédország 286 tonna gyapotot importált. 1915-ben 76.000 tonnát!

Szükséges-e még ehhez egyéb magyarázat? Sőt!! Adódtak olyan alkalmak is, hogy a dánoknak maguknak kimerült az élelmiszerkészletük, olyan készséggel exportáltak a központi hatalmak felé behozatali termékeiket. Ment első az élesztő! A gyomor azután jöhet.

Angliában 1915-től kezdődően, az „Intelligence Service” kebelén belül külön kereskedelmi szerv működött. Amerikában vagy a többi világrészeken gondosan feljegyezték minden szállítványt, amely Európára fel indult. Ideát pedig egy másik csoport foglalkozott a rakományok felhasználási módjának megállapításával. El is érhetek volna komoly eredményt, de itt beleszólt az „arany internacionále.”

1917 elején W. P. Consett angol admirális hatalmas kampányt indít a semleges export megakadályozására és világosan bizonyító adatokat terget a sajtó elé. Az ország-szerte meginduló mozgalom hatása alatt az angol hadikormány kénytelen megfigyelőt küldeni a skandináv partokra, de ezt a megfigyelőt okos tanácsokkal látják el és a jelentés ennek megfelelően is készül el. Ennek a „nyomozó közeg”-nek pedig Sir Henderson volt a neve. Nem éreketlen megemlíteni, hogy a „blokus miniszter” Sir Robert Cecilnek hívták.

(Folyt. köv.)

